

Lucemburk 25. června 2024
(OR. en)

11508/24

AELE 70
EEE 36
N 65
ISL 44
FL 47
AND 12
MC 6
SM 12
FEROE 1
MI 638

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Delegace
Č. předchozího dokumentu:	ST 11133/24 INIT
Předmět:	Závěry Rady o homogenním rozšířeném vnitřním trhu a vztazích se západoevropskými zeměmi, které nejsou členy EU, a Faerskými ostrovy

Delegace naleznou v příloze závěry Rady o homogenním rozšířeném vnitřním trhu a vztazích EU se západoevropskými zeměmi, které nejsou členy EU, a Faerskými ostrovy, ve znění přijatém Radou pro obecné záležitosti dne 25. června 2024.

ZÁVĚRY RADY O HOMOGENNÍM ROZŠÍŘENÉM VNITŘNÍM TRHU A VZTAZÍCH SE ZÁPADOEVROPSKÝMI ZEMĚMI, KTERÉ NEJSOU ČLENY EU, A FAERSKÝMI OSTROVY

1. V souladu se svými závěry ze dne 21. června 2022 posoudila Rada celkový stav vztahů EU s těmito západoevropskými zeměmi, které nejsou členy EU: Island, Lichtenštejnské knížectví, Norské království, Andorrské knížectví, Republika San Marino a Monacké knížectví. Rada rovněž posoudila stav vztahů EU s Faerskými ostrovy jako samosprávnou zemí v rámci Dánského království, na kterou se nevztahují Smlouvy EU.
2. Stav těchto vztahů Rada případně opět posoudí za dva roky v souvislosti s rozšiřováním vnitřního trhu. V tomto ohledu Rada bere na vědomí probíhající práce na budoucím rozšíření Evropské unie. Rovněž bere na vědomí vztahy se Švýcarskou konfederací, pro něž Rada dne 12. března 2024 přijala rozhodnutí o zmocnění k jednání o rozsáhlém balíčku.

ZÁPADOEVROPSKÉ ZEMĚ SOUSEDÍCÍ S EVROPSKOU UNIÍ

3. Západoevropské země, které nejsou členy EU, jsou nejbližšími partnery EU při budování silnější, bezpečnější, ekologičtější, konkurenceschopnější a více prosperující Evropy na základě mírové spolupráce, demokracie, právního státu a lidských práv. Rada připomíná význam a důležitost, jež EU přikládá vztahům se všemi těmito blízkými a podobně smýšlejícími partnery, kteří jsou ve vysoké míře integrováni s EU. Naše dlouhodobá spolupráce je založena na sdílených základních hodnotách a zájmech a opírá se o naše společné dědictví a dějiny i o pevné kulturní a geografické vazby.
4. Rada zdůrazňuje význam jednoty v otázce útočné války Ruska proti Ukrajině. Oceňuje, že Island, Lichtenštejnsko a Norsko se ve vysoké míře připojují k prohlášením a omezujícím opatřením EU. Vítá rozhodnutí Andorrry, San Marina a Monaka, jakož i Faerských ostrovů zavést rovnocenná omezující opatření. Oceňuje rovněž další postup v souladu s kroky, které EU a její členské státy učinily v boji proti útočné válce Ruska proti Ukrajině, a to i na mnohostranných fórech, což dokazuje vynikající a úzké partnerství mezi EU a jejími západoevropskými sousedy i v této oblasti.
5. Evropskou unii a její západoevropské sousedy ještě více sbližuje hospodářská integrace v rámci rozšířeného vnitřního trhu EU, která vyzdvihuje vzájemnou provázanost naší budoucí prosperity a hospodářské bezpečnosti. V uplynulých dvou letech byly tyto úzké vztahy dále posíleny řadou iniciativ napříč širokým spektrem strategických oblastí.
6. Rada opětovně připomíná, že síla naší hospodářské integrace závisí na plném dodržování všech čtyř svobod vnitřního trhu v rámci vztahu, který by měl být založen na rovnováze práv a povinností a zajišťovat rovné podmínky. Proto všechny státy, které se již na rozšířeném vnitřním trhu podílejí nebo chtějí míru své účasti zvýšit, nesou odpovědnost za zajištění jeho integrity a homogenity a za plné dodržování rovných práv a povinností pro občany i pro podniky. Země, které nejsou členem Unie a které neplní stejné povinnosti jako členské státy, nemohou mít stejná práva a požívat stejných výhod jako členské státy.

7. Rada je plně odhodlána zintenzívnit kolektivní celosvětové úsilí v boji proti změně klimatu, usilovat o udržitelnou transformaci energetiky, energetickou účinnost a udržitelnou mobilitu, urychlit digitální transformaci a chránit a obnovit biologickou rozmanitost a životní prostředí jako celek. Zásadně důležitá je v těchto otázkách pokračující úzká spolupráce mezi EU a našimi nejbližšími západoevropskými partnery, kteří nejsou členy EU.
8. Rada bere na vědomí vynikající spolupráci v oblastech vnější činnosti EU, jako jsou společná zahraniční a bezpečnostní politika (SZBP) a společná bezpečnostní a obranná politika (SBOP), rozvojová a humanitární pomoc, demokracie, lidská práva a právní stát, a zdůrazňuje význam úzkého a systematického politického dialogu o zahraničněpolitických otázkách společného zájmu. Velmi oceňuje skutečnost, že se její nejbližší západoevropští partneři, kteří nejsou členy EU, ve vysoké míře připojují k nástrojům a postojům v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky EU a že důrazně podpořili postoje EU na mnohostranné úrovni a omezující opatření, jež byla zavedena v návaznosti na útočnou válku Ruska proti Ukrajině. Rada očekává, že se uvedení partneři budou i nadále ve výrazné míře připojovat k prohlášením a omezujícím opatřením v rámci SZBP, což má klíčový význam pro evropskou jednotu a celosvětovou bezpečnost. Zdůrazňuje význam úzké spolupráce, aby se zabránilo obcházení sankcí.
9. Rada zdůrazňuje, že je třeba pokračovat ve spolupráci mezi EU a jejími západoevropskými partnery, kteří nejsou členy EU, v rámci mezinárodních fór a tuto spolupráci prohloubit s cílem dále posílit mnohostranný světový řád založený na pravidlech a spojenými silami pracovat na společných prioritních otázkách, včetně lidských práv, míru a bezpečnosti a boje proti změně klimatu.
10. Vzhledem ke své geografické a politické blízkosti čelí EU i její západoevropští sousedé, kteří nejsou členy EU, společným výzvám v oblasti bezpečnosti a jsou vzájemně provázáni při zajišťování vnitrostátní i regionální stability. V této souvislosti zdůrazňujeme význam spolupráce a vzájemné podpory v oblasti bezpečnosti dodávek energie a infrastruktury, včetně otázek zajištění dostupných cen energie při transformaci energetiky.

11. Rada velmi vítá spolupráci EU s Islandem, Lichtenštejnskem a Norskem v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí a se zájmem očekává rozvoj užších vazeb s Andorrou a San Marinem v tomto ohledu.
12. Rada bere na vědomí jednostranné kroky některých stran a následné výzvy spojené se společným řízením rybích populací v severovýchodním Atlantiku. Pro zachování významných hospodářských přínosů, které tyto populace nabízejí, a zabránění nadměrnému využívání a následnému snížení těchto populací je naléhavě nezbytné dohodnout komplexní odpovědné a udržitelné režimy řízení se zapojením všech stran odpovědných za řízení těchto populací, včetně Norska, Islandu a Faerských ostrovů.

ISLAND

13. Island je důležitým a spolehlivým partnerem. Rada oceňuje úzkou spolupráci s Islandem v oblastech, jako jsou výzkum, inovace, vzdělávání, energetika, obchod, životní prostředí a změna klimatu, zahraniční a bezpečnostní politika, lidská práva a genderová rovnost, a to i na mezinárodních fórech, a spravedlnost a vnitřní věci. EU oceňuje, že se Island nadále ve vysoké míře připojuje k EU v oblasti SZBP.
14. Základem našich vztahů i nadále zůstává Dohoda o EHP. V tomto ohledu by Rada chtěla ocenit úsilí Islandu o posílení důrazu na dobré fungování EHP a jeho snahu v posledních letech o snížení deficitu provádění v rámci EHP.
15. Rada vítá dobrou spolupráci s Islandem v oblasti správy schengenského prostoru a oceňuje spolehlivý závazek Islandu účinně uplatňovat schengenské *acquis* a provádět připravovaný Systém vstupu/výstupu (EES) a Evropský systém pro cestovní informace a povolení (ETIAS).
16. Rada vyjadřuje Islandu uznání za jeho úspěšné předsednictví Výboru ministrů Rady Evropy od listopadu 2022 do května 2023 a za jeho úlohu při zřízení Registru škod způsobených agresí Ruské federace proti Ukrajině prostřednictvím rozšířené dílčí dohody. Oceňuje úzkou spolupráci mezi Islandem a EU v Radě Evropy a význam, který Island i EU přikládají posilování právního státu a ochraně lidských práv.

17. Politika EU pro arktickou oblast, která je zaměřená na změnu klimatu, otázky životního prostředí, udržitelný rozvoj a mezinárodní spolupráci, dokládá velký zájem Unie navázat na své stávající meziodvětvové působení v Arktidě a dále je rozvíjet. V otázkách týkajících se Arktidy je Island blízkým a spolehlivým partnerem a Rada se zájmem očekává, že toto zvláštní partnerství bude prohloubeno, a to zejména v oblasti výzkumu a vědy, bezpečnosti, opatření ke zvýšení odolnosti vůči změně klimatu a prevence znečištění. Vítá pokračující silnou podporu ze strany Islandu pro to, aby byl EU udělen v Arktické radě status pozorovatele, a pro účast EU na relevantních fórech.
18. Rada vítá dobrou spolupráci s Islandem v oblasti rybolovu a námořních záležitostí, mimo jiné v rámci Komise pro rybolov v severovýchodním Atlantiku (NEAFC), a se zájmem očekává pokračování této pozitivní angažovanosti. Uznává, že je v našem společném zájmu posílit naše dvoustranné vztahy v oblasti rybolovu a vytvořit rámec spolupráce na podporu koordinovaného přístupu a usnadnění rovných podmínek, čímž se podpoří udržitelné řízení sdílených populací.
19. Rada znovu potvrzuje, že důrazně podporuje zachování mezinárodně dohodnutého moratoria na lov velryb pro komerční účely stanoveného v rámci Mezinárodní velrybářské komise (IWC) a zařazení kytovců a dalších mořských druhů na seznam podle Úmluvy o mezinárodním obchodu ohroženými druhy (CITES). Opětovně Island vyzývá, aby stáhl svoji výhradu vůči mezinárodně dohodnutému moratoriu na lov velryb pro komerční účely stanovenému v rámci Mezinárodní velrybářské komise a své výhrady podle úmluvy CITES pro tyto i další mořské druhy.
20. Rada vítá příslib Islandu snížit emise skleníkových plynů a dosáhnout do roku 2040 uhlíkové neutrality a vybízí k pokroku při plnění závazků vyplývajících z Pařížské dohody. S ohledem na ekologickou transformaci Evropská unie se zájmem očekává posílení spolupráce s Islandem a výměnu know-how v oblasti energie z obnovitelných zdrojů a v oblasti bezpečných a udržitelných nízkouhlíkových technologií, včetně vodíku a zachycování a ukládání uhlíku. Rada vítá skutečnost, že se Island na konferenci COP28 připojil k Evropskou unií vedenému globálnímu závazku zdvojnásobit do roku 2030 každoroční zvyšování energetické účinnosti a ztrojnásobit využívání obnovitelných zdrojů energie.

LICHTENŠTEJNSKÉ KNÍŽECTVÍ

21. Vztahy mezi EU a Lichtenštejnskem jako důležitým a spolehlivým partnerem jsou i nadále velmi dobré, dynamické a od roku 2022 se dále prohlubují a diverzifikují. Rada oceňuje pokračující vynikající spolupráci s Lichtenštejnskem v oblastech, na něž se vztahují Dohoda o EHP a schengenský a dublinský systém, stejně jako v dalších odvětvích. Vítá, že Lichtenštejnsko vykazuje vysokou a spolehlivou míru provádění příslušných právních předpisů v rámci EHP, a oceňuje zejména úsilí zaměřené na společné řešení sdílených výzev, včetně digitální transformace a změny klimatu. Považuje za užitečné dále jednat s Lichtenštejnskem o osvědčených postupech v oblastech společného zájmu, jako jsou regulační režimy v oblasti blockchainu.
22. Rada oceňuje, že se Lichtenštejnsko nadále ve vysoké míře připojuje k EU v oblasti SZBP.
23. Lichtenštejnsko se trvale angažuje na mezinárodních fórech, zejména v rámci Organizace spojených národů, Rady Evropy a OBSE, v oblastech, jako je právní stát, lidská práva a mezinárodní trestní soudnictví, a je tak pro EU spolehlivým a angažovaným partnerem. Rada rovněž vyjadřuje Lichtenštejnsku uznání za jeho úspěšné předsednictví Výboru ministrů Rady Evropy od listopadu 2023 do května 2024.
24. Rada vítá, že od roku 2011, kdy Lichtenštejnsko přistoupilo k schengenskému prostoru a začalo se účastnit dublinského systému, se prohlubuje spolupráce mezi EU a Lichtenštejnskem v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí. Dále vítá dobrou spolupráci s Lichtenštejnskem v oblasti správy schengenského prostoru a oceňuje spolehlivý závazek Lichtenštejnska účinně uplatňovat schengenské *acquis*. Se zájmem rovněž očekává úzkou spolupráci Lichtenštejnska při provádění systémů EES a ETIAS. Rada dále Lichtenštejnsko vybízí, aby se nadále účastnilo procesu relokace žadatelů o azyl.

25. Rada připomíná závazek plnit Pařížskou dohodu a nejpozději do roku 2050 dosáhnout cílů klimatické neutrality. Vítá skutečnost, že se Lichtenštejnsko na konferenci COP28 připojilo k Evropskou unií vedenému globálnímu závazku zdvojnásobit do roku 2030 každoroční zvyšování energetické účinnosti a ztrojnásobit využívání obnovitelných zdrojů energie. Komplexní přístup Lichtenštejnska k problematice udržitelnosti je v souladu se Zelenou dohodou pro Evropu.
26. Rada vítá konstruktivní, transparentní a otevřenou spolupráci Lichtenštejnska s Evropskou unií, jejímž cílem je zajistit uplatňování všech zásad a kritérií unijního kodexu chování pro zdanění podniků. V tomto ohledu Rada vítá právní rámec, který byl zaveden v oblasti transparentnosti a výměny informací pro daňové účely. Vítaným vývojem je nedávno podaná žádost Lichtenštejnska o členství v Mezinárodním měnovém fondu (MMF) a jeho účast na celosvětovém systému rovných podmínek v oblasti daní z příjmů právnických osob (pravidla GloBE).

NORSKÉ KRÁLOVSTVÍ

27. Norsko je blízkým, spolehlivým a dlouhodobým partnerem EU. Rada oceňuje úzkou spolupráci s Norskem v oblastech, jako je výzkum, inovace a vzdělávání. EU a Norsko spolupracují při řešení mnoha společných výzev, jako je změna klimatu, ekologická transformace, migrace a ochrana našich občanů. Tento celkový vztah zůstal vynikající i v uplynulých dvou letech.
28. Rada vítá pokračující intenzivní spolupráci s Norskem v oblasti SZBP a SBOP a oceňuje, že se Norsko nadále ve vysoké míře připojuje k EU v oblasti SZBP. Nedávno uzavřené partnerství s Norskem v oblasti bezpečnosti a obrany umožní ještě užší spolupráci.
29. Norsko pokračuje v úzké a velmi aktivní spolupráci s EU v řadě společných pracovních oblastí a iniciativ, jakož i v pravidelném dialogu na různých úrovních o klíčových zahraničněpolitických otázkách, mimo jiné prostřednictvím dlouhodobé podpory misí a operací SBOP, účasti na projektech stálé strukturované spolupráce (PESCO) a Evropského obranného fondu (EDF). Spolupráce mezi EU a Norskem v oblasti bezpečnosti a obrany se v návaznosti na útočnou válku Ruska proti Ukrajině dále zintenzivnila, přičemž Norsko se zejména podílí na nástroji na posílení evropského obranného průmyslu prostřednictvím kolaborativního zadávání veřejných zakázek (EDIRPA) a aktu na podporu výroby munice (ASAP). Rada vítá úzkou koordinaci mezi EU a Norskem v otázce Ukrajiny a uznává významnou finanční podporu, kterou Norsko poskytlo prostřednictvím zvláštního programu Nansen pro Ukrajinu. Spolupráce mezi EU a Norskem je založena na sdílených hodnotách, zejména dodržování lidských práv a demokratických zásad, a zahrnuje i mediaci, budování míru a mezinárodní agendu pro rozvoj.

30. EU s Norskem sdílí silný smysl pro odpovědnost vůči našim občanům, našemu přírodnímu prostředí a našim budoucím generacím. Rada vítá jednoznačnou ochotu Norska přispívat k provádění Zelené dohody pro Evropu, být i nadále hnací silou mezinárodní spolupráce v oblasti klimatu a usilovat o naplnění závazků vyplývajících z Pařížské dohody, a to společně s EU. Dále vítá skutečnost, že se Norsko na konferenci COP28 připojilo k Evropskou unií vedenému globálnímu závazku zdvojnásobit do roku 2030 každoroční zvyšování energetické účinnosti a ztrojnásobit využívání obnovitelných zdrojů energie. Se zájmem očekává, že prostřednictvím Zelené aliance EU–Norsko, podepsané v dubnu 2023, posílí společné úsilí s Norskem v boji proti změně klimatu a urychlení přechodu ke klimatické neutralitě, jakož i ekologické transformace průmyslu, zejména v oblasti zachycování a ukládání uhlíku a prostřednictvím strategických partnerství, jako je partnerství pro udržitelné suroviny a hodnotové řetězce baterií. Rada však se znepokojením bere na vědomí rozhodnutí norského parlamentu ze dne 9. ledna 2024 o těžbě na mořském dně v Arktidě a připomíná mezinárodní závazky, které kladou důraz na důkladný proces posouzení dopadů případné těžební činnosti na životní prostředí.
31. Norsko zůstává spolehlivým klíčovým dodavatelem ropy a zemního plynu do EU, avšak je také blízkým partnerem při rozvoji jiných zdrojů energie. V této souvislosti Rada Norsko vybízí, aby dále rozvíjelo svůj potenciál v oblasti větrné energie na moři a aby se plně účastnilo projektů v oblasti energie z obnovitelných zdrojů v Severním moři. Pro energetickou bezpečnost EU a pro cíle energetické unie má naše úzká spolupráce i nadále zásadní význam a je základem pro vzájemně prospěšné vztahy mezi EU a Norskem.
32. Politika EU pro arktickou oblast, která je zaměřená na změnu klimatu, otázky životního prostředí, udržitelný rozvoj a mezinárodní spolupráci, dokládá velký zájem Unie navázat na své stávající meziodvětvové působení v Arktidě a dále je rozvíjet. Rada vítá, že Norsko nadále důrazně podporuje angažovanost EU v Arktidě. V otázkách týkajících se Arktidy je Norsko blízkým a spolehlivým partnerem a Rada se zájmem očekává, že toto zvláštní partnerství bude dále prohlubováno, a to zejména v oblasti výzkumu a vědy, bezpečnosti, opatření ke zvýšení odolnosti vůči změně klimatu a prevence znečištění.

33. Rada vyjadřuje Norsku uznání za jeho předsednictví v Arktické radě (květen 2023 – květen 2025) a plně podporuje jeho cíle zachovat význam Arktické rady v současném kontextu geopolitického napětí. Vítá pokračující silnou podporu ze strany Norska pro to, aby byl EU udělen v Arktické radě status pozorovatele, a pro účast EU na relevantních fórech. EU a Norsko jsou rovněž klíčovými partnery při řešení problémů souvisejících s oceány, a to jak na globální, tak na regionální úrovni.
34. Rada uznává význam Norska jako jednoho z hlavních obchodních partnerů EU a znovu připomíná očekávaný pravidelný přezkum dohody mezi Norskem a EU zaměřený na výměnu dodatečných obchodních preferencí pro základní zemědělské produkty. Vyjadřuje politování nad nedostatečným pokrokem a důrazně opakuje svou výzvu Norsku, aby se prioritně a neprodleně zapojilo aktivním způsobem do konstruktivního vyjednávání o liberalizaci obchodu se zpracovanými zemědělskými produkty v rámci čl. 2 odst. 2 a článku 6 protokolu 3 k Dohodě o EHP. Opakuje svou výzvu, aby byla znovu zahájena jednání o ochraně zeměpisných označení, jež jsou v rámci mezinárodního obchodu se zemědělskými produkty a potravinami důležitým prvkem.
35. Rada vítá spolupráci s Norskem v oblasti správy schengenského prostoru a oceňuje jeho spolehlivý závazek účinně uplatňovat schengenské *acquis* a provádět připravovaný EES a ETIAS. Rada nicméně vyjadřuje politování nad tím, že norské orgány provádějí svévolné kontroly totožnosti u cestujících přilétajících z hraničních přechodů členských států některými leteckými společnostmi EU, aniž by provedly zvláštní analýzu rizik a aniž by o tom předem informovaly Komisi, Evropský parlament a ostatní členské státy v souladu s článkem 25 Schengenského hraničního kodexu (nařízení (EU) 2016/399), což je v rozporu s článkem 2 schengenského protokolu z roku 1985. I nadále oceňuje silnou integraci Norska do schengenského a dublinského systému na základě spolupráce, solidarity a účinných kontrol na vnějších hranicích.

36. Rada vítá pozitivní výsledky a dobrou spolupráci v rámci Dohody mezi Evropskou unií a Norským královstvím o správní spolupráci, boji proti podvodům a vymáhání pohledávek v oblasti daně z přidané hodnoty, jakož i podle kapitoly IIa protokolu č. 10 Dohody o EHP o celně bezpečnostních opatřeních.
37. Rada vyjadřuje politování nad nedostatečným pokrokem v posledních letech, pokud jde o společné řízení rybích populací v severovýchodním Atlantiku, a nad skutečností, že Norsko nedostatečně spolupracuje v rámci Komise pro rybolov v severovýchodním Atlantiku, zejména pokud jde o dlouhodobé otázky týkající se Špicberků (včetně respektování historického podílu EU na populaci tresky polární). Rada dále vyjadřuje politování nad tím, že Norsko stanovilo jednostranné a nadměrné kvóty pro makrelu obecnou a že nedochází ke konstruktivní spolupráci s EU v souvislosti s probíhajícími jednáními o nových ujednáních o sdílení populací pobřežních států, například předložením návrhů, které EU z ujednání o sdílení záměrně vynechávají. Rovněž vyjadřuje politování nad zavedeným omezením přístupu loďstva EU do norských vod pro populace v Severním moři, včetně atlantsko-skandinávského sledě obecného, a nad nedostatečným vědeckým zdůvodněním obecného zákazu rybolovu vlečnými sítěmi vlečenými pomocí výložníků na bocích plavidla, jakož i nad ukončením přeshraničního rybolovu ve Skagerraku. Rada znovu potvrzuje svou ochotu dosáhnout dvoustranných a mnohostranných ujednání, která zajistí odpovědné, stabilní a udržitelné řízení rybolovu klíčových zdrojů, a vyzývá Norsko ke spolupráci a podpoře v tomto ohledu.
38. Rada znovu potvrzuje, že důrazně podporuje zachování mezinárodně dohodnutého moratoria na lov velryb pro komerční účely stanoveného v rámci Mezinárodní velrybářské komise (IWC) a zařazení kytovců a dalších mořských druhů na seznam podle Úmluvy o mezinárodním obchodu ohroženými druhy (CITES). Naléhavě proto Norsko vyzývá, aby stáhlo svoji výhradu vůči mezinárodně dohodnutému moratoriu na lov velryb pro komerční účely stanovené v rámci Mezinárodní velrybářské komise a stáhlo své výhrady podle úmluvy CITES pro tyto i další mořské druhy.
39. Rada se zájmem očekává další posílení vazeb mezi EU a Norskem, a to i nad rámec spolupráce v rámci EHP. Bude i nadále věnovat velkou pozornost nezbytné celkové rovnováze našich dvoustranných vztahů.

EVROPSKÝ HOSPODÁŘSKÝ PROSTOR

40. V roce 2024 uplyne 30 let od vstupu Dohody o EHP v platnost, což je jedinečný okamžik k zamyšlení nad přínosem spolupráce v rámci EHP k trvalému rozvoji, prosperitě, stabilitě a míru. EEA je vzorem spolupráce mezi blízkými partnery a odkazem pro budoucí generace. Rada bere s uspokojením na vědomí úsilí vynaložené na zvýšení povědomí o významu a podpoře Dohody o EHP při prosazování hospodářské integrace mezi státy EHP, budování odolnějšího a dynamičtějšího vnitřního trhu a při ochraně našich společných hodnot ve stále složitějším globálním prostředí.
41. Rada vítá, že byly v uplynulých dvou letech do Dohody o EHP začleněny některé velmi důležité právní předpisy, jako jsou právní předpisy o inspekci lodí, nařízení o Evropské agentuře pro námořní bezpečnost (EMSA), nařízení o Agentuře Evropské unie pro bezpečnost letectví (EASA) a související právní předpisy, balíček předpisů týkajících se kybernetické bezpečnosti, nařízení o doзору nad trhem a souladu výrobků s předpisy, nařízení o Evropském orgánu pro pracovní záležitosti (ELA) a rozšíření revidovaného systému EU pro obchodování s emisemi (EU ETS) pro leteckou a námořní dopravu a stacionární zařízení na celý EHP. Vyzývá k intenzivnějšímu úsilí s cílem urychleně provést zbývající legislativu, jako je balíček týkající se geneticky modifikovaných potravin a krmiv, nařízení o provozu vrtulníků v pobřežních vodách (HOFO) a *acquis* EU v oblasti energetiky, finančních služeb a statistiky s významem pro EHP.

42. Navzdory veškerému úsilí zůstává počet aktů EU, které dosud nebyly začleněny do Dohody o EHP a následně provedeny ve státech ESVO EHP, stále vysoký, zejména pokud jde o *acquis* v oblasti energetiky a v oblasti finančních služeb a statistiky. Rada v tomto ohledu opakuje, že zásady homogenity a právní jistoty zajišťují efektivitu, udržitelnost a v konečném důsledku důvěryhodnost vnitřního trhu, a proto se jimi v souvislosti s fungováním Dohody o EHP musí všechny strany i nadále řídit. Vyzývá státy ESVO EHP, aby nadále usilovaly o snížení počtu nezačleněných aktů, včetně těch právních předpisů, které na začlenění do Dohody o EHP čekají již několik let, a aby v blízké budoucnosti zabránily dalším případům nezačlenění. V tomto ohledu rovněž zdůrazňuje, že klíčovými zásadami Dohody o EHP jsou rozvoj sociálního rozměru a zlepšení pracovních podmínek.
43. Rada vítá přání států ESVO EHP podporovat užší spolupráci s EU ve vztahu k připravenosti na mimořádné situace v oblasti zdraví a reakci na ně a se zájmem očekává další jednání o jejich účasti na společných opatřeních na ochranu zdraví občanů, která bude vycházet z našich stávajících úzkých vztahů v rámci Dohody o EHP i mimo ni.
44. Rada vítá, že se podařilo dosáhnout dohody o finančním mechanismu EHP a norském finančním mechanismu na období od května 2021 do dubna 2028.
45. Rada poukazuje na skutečnost, že podle článku 19 Dohody o EHP by smluvní strany měly pokračovat ve svém úsilí o dosažení postupné liberalizace obchodu se zemědělskými produkty a za tímto účelem by měly každé dva roky přezkoumávat podmínky obchodu se zemědělskými produkty s cílem prozkoumat možnost dalších úlev a dalšího omezení překážek.

ANDORRSKÉ KNÍŽECTVÍ A REPUBLIKA SAN MARINO

46. Rada bere na vědomí, že dne 12. prosince 2023 bylo na úrovni vyjednávačů dosaženo shody ohledně dohody o přidružení s Andorrou a San Marinem. Jakmile budou všechny postupy dokončeny, zajistí tato dohoda účast Andorrry a San Marina na vnitřním trhu. Vytvoří rámec pro rozvoj a podporu dialogu a spolupráce v oblastech společného zájmu, jako jsou výzkum a vývoj, vzdělávání, sociální politika, životní prostředí, ochrana spotřebitele, kultura nebo regionální spolupráce. Z pohledu Rady tato jedinečná dalekosáhlá dohoda otevře novou kapitolu ve vztazích mezi EU a Andorrou a San Marinem, která v souladu s prohlášením k článku 8 Smlouvy o Evropské unii zohlední zvláštnosti každé země a jejich konkrétní situaci. Rada provádí hloubkovou analýzu právních textů za účelem včasného posouzení, podpisu a uzavření dohody.
47. Rada vyjadřuje uznání za posílení správních kapacit v Andoře a San Marinu s cílem zajistit rychlé sladění s *acquis* EU, jakož i důkladný dohled a prosazování předpisů v souladu s normami EU. Je připravena nabídnout za tímto účelem správní a technickou pomoc.
48. Rada vítá komunikační úsilí, které Andorra a San Marino vyvinuly v souvislosti s dohodou o přidružení s cílem informovat veřejnost o výsledcích jednání a konzultovat je s ní. Je připravena být nápomocna při dalším úsilí o komunikaci s cílem seznámit občany a zúčastněné strany s výhodami a povinnostmi vyplývajícími z dohody o přidružení. Rada vyzývá všechny zúčastněné strany, aby pokračovaly v informování veřejnosti s cílem zvýšit povědomí o vzájemně prospěšných důsledcích této dohody a dosáhnout většího sblížení postojů v mezinárodních organizacích.

49. Rada znovu vyzývá Andorru, aby se připojila k Mezinárodní organizaci práce.
50. Pokud jde o zahraniční politiku, Rada vítá pokračující spolupráci s Andorrou a San Marinem na mnohostranných fórech, a to zejména v rámci OSN, mimo jiné prostřednictvím úzkých kontaktů a připojování se k postojům, prohlášením a omezujícím opatřením EU v oblasti SZBP, a oceňuje reakci na útočnou válku Ruska vůči Ukrajině. Připomíná, že podporuje další posílení spolupráce vytvořením rámce pro dvoustranné politické dialogy o zahraniční politice s každou z těchto zemí a strukturovaného a systematického procesu sbližování těchto zemí s EU v otázkách SZBP, zejména zahrnutím Andorrry a San Marina do skupiny zemí, které jsou systematicky vyzývány, aby se formálně připojily k prohlášením vysokého představitele v oblasti SZBP jménem EU a k omezujícím opatřením EU. Vítá účast Andorrry a San Marina na zasedáních Evropského politického společenství v červnu a říjnu 2023 a podporuje jejich budoucí účast na těchto zasedáních.
51. Rada vítá konstruktivní, transparentní a otevřenou spolupráci s Andorrou a San Marinem, jejímž cílem je zajistit uplatňování mezinárodních zásad řádné správy v oblasti daní a všech kritérií unijního kodexu chování pro zdanění podniků. Vítá rovněž setrvalé úsilí Andorrry a San Marina o přizpůsobení jejich daňových právních předpisů a praxe unijním a mezinárodním standardům. Zdůrazňuje, že je zapotřebí zajistit úplný soulad s normami EU, aby se v rámci vnitřního trhu zamezilo vytvoření prostoru pro obcházení pravidel.
52. Rada si je vědoma výzev, které jsou spojeny s prováděním připravovaných systémů EES a ETIAS, pokud jde o občany třetích zemí pobývajících v Andoře a San Marinu, a věří ve vyřešení této otázky.
53. Rada bere s uspokojením na vědomí, že Evropská investiční banka (EIB) a Andorra podepsaly v prosinci 2022 rámcovou dohodu, která Andoře umožňuje získat podporu na projekty v různých odvětvích. Očekává se, že spolupráce s EIB bude mít silný dopad z hlediska sociální, hospodářské a zeměpisné soudržnosti.

54. Rada rovněž vítá skutečnost, že Evropská komise dne 15. ledna 2024 kladně uzavřela přezkum rozhodnutí o odpovídající ochraně, pokud jde o záruky ochrany údajů, což umožní další volný tok údajů do Andorry.
55. Rada rovněž považuje za užitečné posílit spolupráci v oblasti digitální a ekologické transformace, neboť se jedná o priority sdílené s Andorrou a San Marinem.

MONACKÉ KNÍŽECTVÍ

56. Rada bere na vědomí rozhodnutí pozastavit jednání o dohodě o přidružení ze dne 14. září 2023. Uznává, že nebyly vytvořeny vhodné podmínky pro úspěšné uzavření jednání. EU nicméně zůstává privilegovaným partnerem Monaka a stále by uvítala, kdyby se Monako připojilo k dohodě o přidružení s Andorrou a San Marinem.
57. Pokud jde o zahraniční politiku, Rada vítá pokračující spolupráci s Monakem na mnohostranných fórech, a to zejména v rámci OSN, mimo jiné prostřednictvím úzkých kontaktů a připojování se k postojům, prohlášením a omezujícím opatřením EU v oblasti SZBP, a oceňuje reakci na útočnou válku Ruska vůči Ukrajině. Připomíná, že podporuje další posílení spolupráce vytvořením rámce pro dvoustranné politické dialogy o zahraniční politice s Monakem a strukturovaného a systematického procesu sbližování této země s EU v otázkách SZBP, zejména zahrnutím Monaka do skupiny zemí, které jsou systematicky vyzývány, aby se formálně připojily k prohlášením vysokého představitele v oblasti SZBP jménem EU a k omezujícím opatřením EU. Vítá účast Monaka na zasedáních Evropského politického společenství v červnu a říjnu 2023 a podporuje jeho budoucí účast na těchto zasedáních.
58. Rada vítá odhodlání Monaka věnovat se ochraně životního prostředí a boji proti změně klimatu. Oceňuje, že se Monako na konferenci COP28 připojilo k Evropskou unií vedenému globálnímu závazku zdvojnásobit do roku 2030 každoroční zvyšování energetické účinnosti a ztrojnásobit využívání obnovitelných zdrojů energie. Rada vítá skutečnost, že Monako ratifikovalo Smlouvu o volném moři, tzv. dohodu o BBNJ. Rovněž oceňuje nesouhlas Monaka s hlubinnou těžbou na mořském dně, jak bylo zopakováno na 28. zasedání Mezinárodního úřadu pro mořské dno v červenci 2023.

59. Rada vítá vývoj v Monaku, pokud jde o inkluzivní rámec OECD/G20 proti erozi základu daně a přesouvání zisku (BEPS), konkrétně náležité provádění minimálního standardu pro podávání zpráv podle jednotlivých zemí. Připomíná rovněž zprávu výboru MONEYVAL z ledna 2023 a se znepokojením sleduje provádění čtvrté a páté směrnice o boji proti praní peněz v Monaku. Bude dále pozorně sledovat, zda legislativní vývoj v Monaku postačuje ke splnění požadavků Finančního akčního výboru (FATF) a EU. Se zájmem očekává závěry plenárního zasedání FATF konajícího se ve dnech 23. až 28. června 2024, v nichž bude posouzen pokrok, jehož Monako dosáhlo za účelem posílení svého rámce pro boj proti praní peněz a financování terorismu (AML/CFT), a následně i to, zda by Monako mělo být zařazeno na seznam jurisdikcí pod zvýšeným dohledem, který FATF vede (tzv. „šedá listina“).
60. Rada Monako znovu vyzývá, aby se připojilo k Mezinárodní organizaci práce. Dále Monako vyzývá, aby ratifikovalo a provedlo Římský statut Mezinárodního trestního soudu a Dohodu o výsadách a imunitách tohoto soudu.

FAERSKÉ OSTROVY

47. Rada se domnívá, že vzhledem ke strategické poloze Faerských ostrovů v severním Atlantiku jsou Faerské ostrovy důležitým partnerem EU v souvislosti s několika politikami EU, včetně politiky EU pro arktickou oblast. Oceňuje stávající spolupráci s Faerskými ostrovy v oblastech, jako je obchod, akvakultura, výzkum, inovace a otázky týkající se arktické oblasti a severního Atlantského oceánu, které spadají do pravomoci stran.
48. Rada vítá podpis memoranda o porozumění o posílené spolupráci mezi Evropskou unií a vládou Faerských ostrovů dne 14. března 2024. Bere na vědomí klíčové priority uvedené v tomto memorandu o porozumění, zejména zaměření na ekologickou a digitální transformaci, změnu klimatu a vědeckou spolupráci. Rovněž bere na vědomí důraz na význam vyvážených obchodních vztahů a udržitelného řízení rybolovu.

49. Rada zdůrazňuje své obavy ohledně ohrožení udržitelnosti důležitých populací ryb, jako je makrela obecná a atlantsko-skandinávská populace sledě obecného, v důsledku stanovení vysokých a nadměrných jednostranných kvót a vyjadřuje politování nad nedostatečnou konstruktivní spoluprací s EU při jednáních pobřežních států o těchto populacích. Vyzývá Faerské ostrovy, aby zintenzivnily spolupráci s EU prostřednictvím rámce pobřežních států s cílem zajistit spravedlivé ujednání o sdílení, které podpoří udržitelné zachování a řízení sdílených populací v severovýchodním Atlantiku (makrela obecná, atlantsko-skandinávská populace sledě obecného a treska modravá).
50. Rada vítá skutečnost, že Faerské ostrovy odsoudily útočnou válku Ruska proti Ukrajině, jakož i rozhodnutí Faerských ostrovů připojit se k omezujícím opatřením EU. Vybízí Faerské ostrovy, aby usilovaly o další provádění omezujících opatření s cílem zajistit trvalé sladění.
-